

# 1 JON

Jonin ti kamim Jisis siya niisiisiimauuim simiir nwir ieya. Ti Jonin saisakinairgin biiya Jisisni yai win kibiyim sim niki winkiyin simiir nanaakninkiiyam. Mi biigibiyyan yokwowa Jon siya winkiya ya iikamim naingwo tibmiyyim simiir boinkika sima, simiir naingwo tibmiyya pi sibgu onkwokripkaiyim ta yaiya yipika Jon siir nhwokinhwokar kiga mi siir wiingiwiingar mi wakaeya Jisis siirim. Siya simiirin min boinkikin sima iki kamim niksiseiyim sima boinmimauuim dimin taeminim Jisis siir yaiyim simiir hiriinan nwo karam nwowim simiirsí mintirao. Siya simiirin ti hiniina boinkikin, sima ti nuan siyupai siyupaiyim simiiram kipi naingwokwo sima irni nwirniyam naingwokwonanaeaya Jisis siya hauua saiir hiriinan daingwokwonanae. Iriig.

---

## **Yaiyim krímiir whínkinsiis haiginiuwiyim inigak kríma nwoyokiyokiikaeyamam sima**

**1** <sup>1</sup>Ta yokwowa kríma wínkika Jisis Krais siir, yípíki kríma dapiyin Yai. Biigí biiyarín Krais siya ha nwokin mi siyaírgin kwoinbudin omwaiwaiyayokiyokíiiyin siir bwamkíbwamin. Mi tariinanin kríma siir bídí wakaeyim mi siirin krimaki krimar kígin mi siirin krímiir iíngar nonkwokiugin. <sup>2</sup>Mi kwoinbudin omwaiwaiyayokiyokíiiyin siir bwamkíbwamin ini siyar ywowiskiyin mi iíya siya nita kríma siir bidiyar kígiim mi tariinanin kríma siirin kímiir asi boinmimauuwi. Ti inkam nwiruwan yípíki iinokíinokin híriiyar nwowyiyn. Biiya siya Adi Komii krímiir Wanin saíka niki okin mi ini siyar yanaakninkiibudgiyin. <sup>3</sup>Dimin taeminim kríma kígiim yím ti sima kríma boinmimauuwim kímiir mi ta hiriinan saiirsika kíma wi irípa asi nongwomamairi krímiir hiriinan ta kríma nwowyi Adi Komii saíka mi siir yinismí ieya Jisis Krais saiir hiriinan mi nim kríma ini kwoin whiruwar ywowiskiyim. <sup>4</sup>Mi kríma ta yokwowa kímiiramin hiriinanam wínkika kíma wi nwoki sibgu inokninkinim ti dimin taeminim simiirin mi kíma mi kríma, krímiir kwoinim wi mairgimairga niki owim. Iriig.

**Krima Adi Komii krimiir wanin, siir dimin kibi  
kibiyim simiirarar wakaeyokna ap**

<sup>5</sup>Ti yaiyim Krais siya boinmimauuim krimiir mi nim krima tisi kimiir swoki kwaboinkmamaauuim. Adi Komii krimiir Wanin siya ini bienan ywowin siya nii wara bi swoki ominominikin. <sup>6</sup>Mi krima ti hiniina boini siya mi krima ini kwoin whiruwar ywowim mi krima dimin biyie tiri, nim wi niibwomambwo napririri, nim krima pi niksaekim mi krima Adi Komii siir yai kibikikibiy sair bi wakaeyokna apkim nim siyu bibiyeyim dimin biyie tiriyim simiir napkim. <sup>7</sup>Mi krima ti siyu kibikikibiy Adi Komii siya nwowiyin siргisiir nwowi mi krima wi iripar nongwomamair aekiyami siir nhieya sair kirieni mi ta nhieya yipiki siir yinism iiira Jisis naokiinaiiniya iiya siya naonama mi ti dimin biyie biyeyim krima tirim yim siya simiirin wi hiriayar haiyoprimdiyiumiiyokiyokiiyami mi krimiir kwoinim ini rirmiigirimiiyar ywokiyim.

<sup>8</sup>Mi krima ha boini nim krima dimin biyie whirmin whirmin karamaeka, nim krima, krima krimar swoki priiyksasaenaei mi Adi Komii siir yai kibi kibiyim yim wi krimiir kwoinau haigi okai rani. <sup>9</sup>Mi ti dimin biyie biyeyim krima tirim simiir boinkii. Dimusi rani, Adi Komiiyin dimin whirki bi kimbusin mi siya ta nimbin aiir nonkworinukripkaiyim dimin biyie biyeyim wi siya haiyoprimdiyumiigi mi krimiir kwoinim wi rirmiigirimiiya nwokii. <sup>10</sup>Mi krima hiniina boini nim krima dimin biyie bi tirkim mi krima Adi Komii siirin wi hiniina boini, Adi Komii siya niksaeyan inkamkin. Dimusi rani, ombud komiiyin dimin biyie kina bidi tirim. Iriig.

**Kraisin, inkamin dimin whirki kimbu karamae  
nwowin krimiirin siya whinkinsiis haiginiugin**

**2** <sup>1</sup>Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim, kara ti yaiyim kimiiram winkikim mi ta hiriinan saiirska kima dimin biyie painisi tarsi. Mi krimiir nwirki dimin biyie tiri, nim krima Jisis Kraiskakaigim ti inkamin dimin whirki kimbu karamae nwowin siirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi. Siya wi Adi Komii siiram asi sriigi wi krimiirsi sriigii. <sup>2</sup>Yio Jisis Krais sasaargin yipiki bidi bidiniya sasair ninkin imiyaenan Adi Komii krimiir Wanin siir ti dimin biyie biyeyim simiirsi siргisiir nhie aiirar mi ti io kwoin Adi Komii siya naingwowyin krimiiram yio siya bidi yikripkiyin. Dimusi rani, dimin biyie biyeyim krima tirim siya ti hiriinan simiirsi naokin simiir haiyoprimdiyumiigiyim. Yio krimiir dimin biyie biyeyim simiirara rani. Niingaka. Siya iki iikam whiekakim hinda tindanim simiir dimin biyeyim simiir warar haiyoprimdiyumiigikim.

<sup>3</sup>Mi kríma siir yai imiir sibgu wakaeyokna api mi kríma siirin wi haniingin sibgu ninokninkini. <sup>4</sup>Mi inkam nwírin ha boini, mi kara Adi Komii siirin ina sibgu inokninkinin mi siya yai imiir wakaeyokna ap karamae nwovi mi ti inkam hiriinanin yípi pi nikksisaekin mi Adi Komii siir yaiyim yím siir kwoin hír wara nwokai rani. <sup>5</sup>Mi tiriiginim yípíki iinokiinok Adi Komii siir yai aiiram naingwowyiyim yím sima ina ninokninkinim siyuin siiram naingwokwonanaeiyin siyiumwokisiyumwoin. Mi ta hiriinan saeya krima sibgu dinokninkin nim krima Adi Komii saíka bidi yamasuim. <sup>6</sup>Mi yípíki ha boini yio siya Adi Komii saíka bidi yamasuwín mi siya wi dimin taeminiim biiya Krais siya tirim wi simiir hiriinanar timi tir. Iriig.

**Mi yípíki siir nomiiyauwam naingwokwonanaeiyin  
yio Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apíkin**

<sup>7</sup>Mi ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim, ti yaiyim kara winkiyim kímiram hiniin kíma wi paniin paniina nwovi yím yai wiñ tani. Kíma simiir bidiyar iki wakaeyim iyya kíma biigibii Adi Komii kímir Wanin siiram naingwo tibmii kiina. <sup>8</sup>Mi ti yaiyim ti kara winkiyim kímiram yím yai winkim. Mi iikamim yípíki ti miiyim Jisis Krais siya miriyyim simiir kigim mi ti kíma mirii ikim mi sima wi haini ninokninkini taká yaiya ya yai kaimwowaírga. Mi yím ti yaiyim yím hiniina boinkim, krima kímir nomiiyauim simiiram naingwokwonanae. Dimusi rani, krima ini ti yai imiir wakaeyokna apim mi ti dimin biyeyim ti iikami kwoinau nwokaiyim niibwomambunan yím wi simbi kinimnisainami mi simiir maeyauwa wi ti dimin kibiyim paenan niuyaeyim wi sima kisina okainaowidi. Jisis Krais siyaírgin bwamkibwamin paenan kímir niuya haiginiuwiyin.

<sup>9</sup>Mi yípíki ha boini, yio siya Adi Komii siir yai imiirar wakaeyokna apíkin mi siya io pi siir nomiiyau inaka swoki owi mi yio hiriinan inkamin yio Adi Komii siir yai imiir bi wakaeyokna apíkin. Yio ini inkamin niyyaka napamwíiyyin siyu si sikwo pae min niririya apnam karamae nwoviyin ini siir hiriinan ywowin. <sup>10</sup>Mi yípíki siir nomiiyau iiiram naingwokwonanae mi Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api, yio ini inkamin siyu nabie kigimok apiyin ini siir hiriinan ywowin mi yio siya siyu iiirin ina sibgu kigomok apin mi siya wi niigikiyamyao akai rani. <sup>11</sup>Mi yípíki siir nomiiyau inaka nwovi io mi yio tarí Adi Komii siir dimin taemin bi ninokninkinkin. Yio dimin biyie biyeyim simiir wakaeyokna apíkin inkamin yípíki siyu si napamwíiyyin niyyaka si hiniin. Mi siir nhwo iiirin nii aeya nimiui mi ta hiriinan saiirsika siya paniisi kigomok api siyu iiirin.

<sup>12</sup>Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim, ta yokwo kara winkiya kara dimusi bi winkikin wari dimin biyie biyeyim kíma tirim

simiirsi winkika simiirin Adi Komii siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Simiirin siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Dimusi rani, dimin kibi kibiyim biiya Krais siya tirim simiirsika. <sup>13</sup>Kima ti adim, kara ta yokwowa kimiiram winkika. Dimusi rani, wim kima siirin ina ninokninkinin yipiki biiya omwaiyar niki waiyayokiyokiyyin mi tariinanar nadigniyin siiramin. Kara yokwowa yainan whrwanim nonkwona karamae nwowim kimiiram winkika. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya wi kimiir kwoin waraurar niki okaiyokiyokiyyim mi kima wi Setan siir nwoki ikwowaissiyyim. <sup>14</sup>Kara yokwowa yainan whwran kimiiram winkika. Dimusi rani, wim kima ini kirie hiriayar nwokripkaiyim mi Adi Komii siir yaiya ini ini haniin kimiir kwoinan kwirii idwokaiya mi kima Setan siir bidi ikwowaissiigigim. Kara yokwowa ad imiiram winkika. Dimusi rani, wim kima ina ninokninkinim yipikim omwai hiriayar waiyayokiyokiyyin mi ini tariinanar yadigniyin.

<sup>15</sup>Mi kima dimin biyie biyeyim iikamim sima tiriym ti nu iiiranim simiiram kipi naingwo simiir wakaeyokna apam. Mi yipiki ti nuan dimin taeminim simiiram naingwoi mi yim tari Adi Komii siiram naingwokwo rani. <sup>16</sup>Mi dimin taeminim nuanim yim hiniingim, mi ti dimin taeminim ti sima kigim sima iinokkinokin simiir haimamar mini mi dimin biyeyim simiiram mar mi kigmairi mi siya iki siir inig iirar hainanaeiyim mipi ha boini, kara digworaekwoki naokingugunankaigin ini iki iikam nhirim simiir haiburin. Mi yim digworaekwowitzim yim Adi Komii siir tani. Niingaka. <sup>17</sup>Mi dimin taeminim ti nuin siirim mi dimin taeminim kigmairi ikim yim wi simbi digii mi yipiki dimin taeminim Adi Komii siya naingwowitzim simiir wakaeyokna api yim wi hiriayar nokwoyokiyokiigiyami. Iriig.

#### Krais siir sau omomim yim wi sima simar niisiimauunaei

<sup>18</sup>Ti kariir nomiiyuauim, iiya ti nu ieya digiyana ya kingiin bidi yitkiya. Mi wim kima ta yai aiirin bidiyar yinokninkinim hiniin Jisis Krais siir sau omomin wi paniin paniina nimbiyami. Mi Jisis Krais siir sau omom whiekakim yim bidi yitim mi yim sima simar bidi yanaakninkiinam mi nim krima ta ii aiirin ina ninokninkinim ya ini kingiin nwowa. <sup>19</sup>Dimusi rani, ti kamim yipiki Jisis Krais siir sauau omom win nwowitzim yim sima iripa kwoin krimaka nwo rani, yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiiniyim, yim sima krimiir bidi haiburgigim. Mi sima iripa kwoin krimaka nwokiswo mi sima pi iripa krimakar pi ywowin. Mi sima krimiir bidi haiburgigim mi ta hiriinan saiirsika nim krima ta saiirin bidiyar yinokninkin kiinim, simiir nwirki iripa kwoin krimaka bi swoki okim. Niingaka.

<sup>20</sup>Adi Komii siir naeyiuin ha nitin ini haniin kimiir kwoin imiir ini kwirii idwokaini mi ta hiriinan saiirsika, kima ti dimin taeminim simiir

dimin mwokimwoim simiir asi sibgu ninomokninkini. <sup>21</sup>Kara ta yokwowa kimiiramín ha bi wín boinkikin, wím kíma Adi Komii siir dimin taemín mwokimwoim simiir bi ninokninkinkin. Niingaka. Wím kíma simiirin bidiyar yinokninkinim. Mi ti digworaekwówim yipiki kaimwo nwowim mi ti digworaekwówim yipiki kaimwo nwo karam nwo ikim wím kíma simiirin bidiyar yinokninkin digim. Mi kíma ti niksísaе yaiyim yipiki yaimwokiyaimwoim simiir niinikikrimkripiyim simiirin ina mi inokninkinim.

<sup>22</sup>Mi yipiki niksísaеiyin? Mi ti inkamin yipiki ha boiniyin Jisisin yio Krais rani mi ti hiriinan inkamin Adi Komii siya nimbingii mi siya siirin wa nikropkii. Mi yio ti inkamin yio Jisis siir sau omomkin. Mi Adi Komii siya mi siir yinísim ieya sowiirniyyin digiumii bi haimriiyüugigo. <sup>23</sup>Mi ti iikam hiriinanam yipiki Jisis Krais siir miisísaеiyim mi yim sima iríipi hiriinan Adi Komii siir warar mi miisísaеi simiir Adin. Mi ti iikamim yipiki Jisis Krais siir haiyim mi yim sima iríipi hiriinan Adi Komii siir warar mi inkin haigim simiir Adin. Iriig.

#### **Adi Komii siir naeyiuin krimiirin siya niisiimauugin yai miiyik**

<sup>24</sup>Mi ta hiriinan saiirsika kíma wi kímasiyar mintiraona. Mi yai kíbiya yipiki biigibii kímar wakaeya, ya kímiir kwoinau waraurar haiginonkworinukripkai. Mi kíma ti hiriinan tíri mi kíma wi kwoin whiruwa Adi Komii siya mi siir yinísim ieya wi sowakaniiyar nwowi. <sup>25</sup>Mi yim tiriiginim yim sima Jisis Krais siya nimbingiyim krimiiram kíma haiyim. Siya krimiir whinkinsiis haiginiuwam nimbingikin mi kíma wi Adi Komii saíka nwoki sibgu oyokiyokiakaeyamim.

<sup>26</sup>Kara ta yokwowa kímiiram winkika kímiir boinworwokaigiyim ti dimin taeminim yipiki ti iikam ima naingwowyim kímiir niksísaeyam. <sup>27</sup>Mi Jisis Krais siya siir naeyiuin kímiir bidi hauugiyin mi ta hiriinan saiirsika siya kímiir asi whinkinsiis haiginiuwi. Mi ti naeyiuin kímiir kwoinau waraurar nwokaikripkai mi kíma wi inkam nwíram noksír tani kímiir nowomwarkaiyuwamin. Mi ti naeyiuin kímiirin wi siyar nowomwarkaiyuwi dimin taemin whiekakim. Mi ti dimin taeminim wi siya nowomwarkaiyuwi, yim niksísaе dimin tani yim kaimwowaírgim. Mi yim wi ti hiniina nwowi, kíma ta Adi Komii siir naeyiuin siir yai aiir wakaeyoknaei, wím wi Jisis Krais saíka namasukikini.

<sup>28</sup>Ihi, ti kariir nomiiyauim, kíma Jisis Krais saíka damasukikin. Mi kíma ti hiriinan tíri mi iyiya siya swoki iti nua tiriir mi nim kíma wi maírgimaírga nwoowini siir kigamin, kíma wi nídidwin tani mi wi mi agwoprakai rani.

<sup>29</sup>Wím kíma bidiyar yinokninkinim Adi Komii siya bimbíuwí rani mi yipiki dimin miiyik tíri mi kíma wa ninokninkini siya siir yinísimkin. Iriig.

#### **Tariinanin kíma ini Adi Komii siir yinísisim nwoowim**

**3** <sup>1</sup>Kíma whiekakarin ta saiir wakaeki, Adi Komii kímiir Wanin siya kímiiramín nhámi nhámi naingwokwo rani mi ta hiriinan

saiirsika siya krimiirin siir yinism asi nikiugim. Yim ti yaiyim yim kaimwowaırgim. Nim krima siir yinisisimkim. Mi iikamim yipiki ti nuan siyu imiir wakaeyokna apninkiniubumbunaniyim mi ti tariinanar nadigniyim yim Adi Komii siir bi ninokninkinkim. Mi ta hiriinan aeya sima ti dimin taeminim krima wakaeyokna apiyim simiir paniisi yinokninkinsi. <sup>2</sup>Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim, nim krima Adi Komii siir yinisisimkim. Mi krima sibgu ninokninkin tani mhoiya krima wi paniin paniina namisi owi. Mi Adi Komii siya ti dimin hiriinanin krimiir bi niki iisiimauugin. Mi ti diminin sasaigin krima sibgu inokninkinin Jisis Krais siir, yio hiniingin siya wi sipi swoki iuuunaiini mi krima wi siirar kigwini mi iya krima siir kigwini mi nim wa ninkpit iuguski mi wi siir hiriinanar namwowiuwi. <sup>3</sup>Mi yipiki ti dimin taeminim nimbiyamanim simiiram nwokwokini mi yim sima wi hirihiiriayar boininaei dimin biyie karamaeka mi sima wi dimin whirki kimbu karamaeyer nwowi Krais siya nwowa dimin whirki kimbu karamae siir hiriinan.

<sup>4</sup>Dimin biyieleya saiir bwamkibwamin Adi Komii siir siyu komii siir yaiya siyar kwiaakibiri. Mi ta hiriinan saiirsika ti iikamim dimin biyieki naokingugunankaiyim sima Adi siir siyu komii siir yaiyim simiir asi niinakrimkripi. <sup>5</sup>Mi kima ina ninokninkinkinim ta Jisis Krais siya niuunaiinya nua tiriir iikam simiir dimin biyie biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam siya dimin biyie whirmen whirmen bi swoki tirmintirminkin mi siya ti hiriinan tiramar mi aingwokin. <sup>6</sup>Mi ta hiriinan saiirsika, tiki iikam whiekakim yipiki Jisis Krais saika namasukkinim yim sima iinokiinokin dimin biyie bi tirkim. Mi ti iikamim yipiki iinokiinokin dimin biyie biyieleya tirnanaeiyim mi simiir kwoinim Krais siiram naingwo karamae nwowiyim yim siirim bi wakaeyokna apikim.

<sup>7</sup>Ti kariir nomiiyauim, kima iikamim simiiram kipi kiwaki kimiir niksisaeyim. Mi yipiki siyu miyikimiyikni nwowi mi yio sikisiya inkamin. Dimusi rani, Adi Komii siya krimiirin ha kigi nim krima dimin whirki bi kimbugim Jisis Krais siir hiriinan dimin whirki kimbu karamae sima nwowa saiir hiriinan. <sup>8</sup>Mi yipiki dimin biyeyim simiirsimiira tirnanaei mi yio tar Setanikin. Biya mi tariinanin iripi hiriinan Setan siya ini dimin biyieyar tirkripkaiyin. Mi tiriiginim yipiki dimin biyeyim simiir simiira tirnanaeiyim yim siir iikamkim. Mi Adi Komii siir yinisiimin sima nitin ti nu iiir siya dimusi bi nitkin sima Setan siir miyim simiir digiguskiyam nitkin.

<sup>9</sup>Mi yipiki Adi Komii siir yinism nwowi mi yio tar siir naeyiu iiir bidi haiyin. Mi ta hiriinan saiirsika, sima dimin biyie paniisi tiryokiyokiyyamsi. Niingaka. <sup>10</sup>Mi ti hiriinan siyuin, nim krima ina ninokninkinim yipiki Adi Komii siir yinisiimin mi yipiki Setani yinisiimin.

Mi yipiki dimin biyieyim simiir simiira tirnanaei mi yio tari Adi Komii siir yinism tani. Mi yipiki siir nomiiyau iiiram naingwokwonanaei karamae nwowiyin mi yio Adi Komii siir yinism tani. Iriig.

### Kima kimiir nomiiyauim simiiram daingwokwonanaei

<sup>11</sup> Mi ti yaiyim yipiki biig i bii kimar wakaeyim, kima siir yai aiirin hiniina wakaekim krima irni nwirniyam daingwokwonanaei, <sup>12</sup> mi krima io whwonkam kipi nanao ti inkamin Ken nikiuwiyi siir hiriinan yio siya Setan siirgin mi yio siya siir nomousim iiir asi nisomaokin. Mi siya siir dimusi nisomaokin? Siya siirin minsi nisomaokikin, dimin taeminim siya tirim yim miyik rani mi dimin taeminim siir nomousim ieya tirim yim wadiekim. Mi siya siirin io ha nwowin mi siya siirin ina yisomaokiyin.

<sup>13</sup> Kima mouni haniin kipi siinkaoki. Dimusi rani, iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim yim sima kimaka whwokwoka nwo rani. <sup>14</sup> Mi krima krimiir nomiiyau imiiram naingwokwonanaei mi krima wi haini ninokninkini krima dimin biyieyim simiir wakaeyokna ap rani mi hiriinankiniuwi, krimiir kwoinim yim wi paek niu rani. Mi krimiir kwoinin yio wi pi ninkpitkii mi wi omwaiyar swoki waiyaei mi siya wi Adi Komii saika nwoyokiyokiakaeyami Mi yipiki siir nomiiyau iiiram naingwokwo karam nwovi mi yio tari dimin biyieyim simiir wakaeyokna apikin mi siir kwoinin yio bidi yaowigusamin siya Adi Komii siir dimin taeminim simiir naingwoyiskai rani. <sup>15</sup> Mi yipiki io whwonkam siir nomiiyau iiir nanaowi mi yio ini inkamin ikam nisomsomaokaowiyin ini siir hiriinan ywowl. Kima ina ninokninkinim ti inkam hiriinanin yio siir kwoinin bidi yaowl mi yio siya Adi Komii siir dimin taemin sim whir wara swoki aingwoyiskai rani. Mi siya wi saika nwoyokiyokiakaeyam tan. <sup>16</sup> Biiya Jisis siya krimiirsi naokin mi ti hiriinan siyuun siya krimiir min niisiimauugun ikam nhirmiyam siya naingwokwonanaeiya sair bwamkibwam iiir. Krima ti dimin taeminim Jisis siya tirim simiirrar tir. Krima krimiir nomiiyauim simiiram daingwokwonanaei mi krima naosi kipi nidid simiir whinkinsis haiginiusiyin. <sup>17</sup> Mi yipiki siir nu iiirar nwovi mi siya digworaekwoki naokingugunankai mi ha ninokninkini siir nomiiyauin yio dimin karamaeka mi siir mwoin nikrimkrae karamae nwovi mi siya ha boini siya siirin wi dimin sim whir swoki hauu rani mi Adi Komii siir naingwokwonanaeaya wi paniina haigiprakai siir kwoinauin? Sima wi dig nwo rani! <sup>18</sup> Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim, krima yaiyim naekak nwo karam nwowiyim simiirin hinda kipi priiboin priiboin mi hiniina kipi mi boin, nim krima ikam imiiramar naingwokwonanaeikim. Krima simiir whinkinsis haiginiu mi simiir diisiimau hiniin, krima simiiramin nhaminhami naingwokwonanae rani. Iriig.

Iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim  
yim sima siir whwonkam idan wi ntidgak nwo rani

<sup>19</sup> Mi ti hiriinan siyuin, nim krima wa nwoki inokninkinim hiniin  
nim krima Adi Komii siirgim yipiki dimin mwokimwoim simiir  
bwamkibwamin. Mi ti hiriinan siyuin, krimiir kwoinim wi ntid rani,  
krima Adi Komii siir whwonkam ida nokwosi. <sup>20</sup> Mi krimiir kwoinim  
sima krimiirin hiniina boini, nim krima dimin biyie bidi tirim. Dimusi  
rani, Adi Komii siya dimin taemin imiirin ina ninomokninkin digin mi  
krimiir dimin biyie biyeyim yim wi siya haiyoprimdiyumiigii mi krima  
wi simiirsi ntid rani mi siya ti dimin taemin imiirin whirminwhirmin  
bi nokpaokiigin, siya simiirin ina ninomokninkin digin. Mi ti dimin  
taeminim krima ninokninkin karamae nwoka, windi yio siya ina  
ninokninkinin. <sup>21</sup> Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim  
mi krimiir kwoinim sima krimiirin hiniina boinmauu karamae nwowi,  
krima miyyik rani mi iya krima Adi Komii siir whwonkam ida nokwosi  
mi krimiir kwoinim wi kirie hiriayar nwokripkai. <sup>22</sup> Mi krima Adi Komii  
siiram diminam srii mi siya krimiirin wa hauwi. Dimusi rani, nim  
krima yai imiir wakaeyokna apkim mi krima dimin miyyik miyyikim siya  
naingwowim krima tiram krima simiir tirkim. <sup>23</sup> Biiya Adi Komii siya ti  
yaiyim krimiir bidiyar iki boinmauuim. Krima siir yinisimin Jisis Krais  
siir wakaeyokna ap mi irni nwirniyam dinan aingwokwo. <sup>24</sup> Mi yipiki  
Adi Komii krimiir Wanin siir yai imiirrar wakaeyokna api, siya mi Adi  
Komii siya sowa wi kwoin whiruwa nwowi mi siir naeyiuin yio Adi Komii  
siya hauugiyin krimiir, ti Adi Komiiyi siya ini krimiir kwoinau tir kwirii  
idwokaiyin mi ta hiriinan saiirsika nim krima ina mi inokninkinim nim  
krima ini kwoin whiruwa saika nwowim. Iriig.

**Adi Komii siir naeyiu ieya mi yiu biyieyin niksisaei ikin**

**4** <sup>1</sup> Ti kariir nomiiyauim, iikam whiekakim yipiki yai bibiyieyim  
niksisaeiym sim nanaakninkii haiginiuwiyim hinda tinda bidi  
yinoopkiyim. Mi iikamim kimiiram niti mi sima ha nini boini, yim  
sima Adi Komii siirgim mi kima wi kipi niki anka aingwo tibmii kiin  
simiir yai aiiramin. Biiyin kima simiir tiki kinankiu mi sibgu sibgu  
tiki kigimoki ti simiir hir nwokaiyin yio Adi Komii krimiir Wanin siir  
naeyiu ieya piyamisi owin, iyie uridyiu biyiekii piyami owin. <sup>2</sup> Mi kima  
wa kigninokninkinkii, Adi Komii siir naeyiuin siya ini haniin simiir  
kwoin imiir kwirii idwokai. Mi yipiki ha boini, Jisisin yio Adi Komii  
siir kwoinkar naingwo imbingikin, tiriir nitamin mi siya ini inkam  
kiingikiinar yauni oniyin mi kima wi haniingi ninokninkinkii, Adi Komii  
siir naeyiuin ini ti inkam iiir nwokaiyin. <sup>3</sup> Mi yipiki Jisis Krais siirin  
hiniina boin karamae nwowi mi ti kwoin in siir kwirii idwokaiyin yio Adi

Komii siir tani. Niingaka. Tiki kwoinìn yio Krais siir sau omomkin. Kima bidiyar iki inokninkinim hiniin siya wi sipi niti. Mi tariinanın siya ti nu iir bidi yauni oniyin.

<sup>4</sup>Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim, wim kima Adi Komii krímir Wanin siirgim mi wim kima ti iikam biyie biyeyim simiir bidi ikwowaaisiigigim. Dimusi rani, yipiki wari kimiir kwoinau kwirii idwokaiyin siyaìrgin yipiki ti iikamim nuanim simiir kwoinau kwirii idwokaiyin yipiki niksisaeiyin siir nikwowaaisiyyin bii. <sup>5</sup>Mi ti iikamim yipiki niksisaeiyim yim nu tiran ima yim sima Adi Komii siir tani. Mi ti dimin taeminim sima boiniyim yim nu tirankim mi ta hiriinan saiirsika tiki iikamim nuanim simiir asi wakaei mi simiir asi wakaeyokna api. <sup>6</sup>Mi nim krima Adi Komii siirgim. Mi ti iikam yipiki Adi Komii siirim sima inokninkinim krímir yaiyim simiir simiira wakaenanaeikim. Mi ti iikamim yipiki Adi Komii siir karamaeyim yim sima krímir yai imiir bi swoki wakaeikim. Niingaka. Mi ti hiriinan siyuin nim krima ina ninokninkinim ti iikamim yipiki Adi Komii siirgisiir naeyiugakim mi ti iikamim yipiki Setani niksisae naeyiuin si nwokaiyim simiirin ina mi inokninkinim. Iriig.

### Adi Komii sasaìrgin naingwokwonanaeiyin

<sup>7</sup>Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim, kima irni nwirniyam daingwokwonanae. Mi ti siyu hiriinanin irni nwirniyam krima naingwokwonanaeiyin yio Adi Komii siirgisiirgin. Mi yipiki siir nomiiyau iiiram naingwokwonanae yio Adi Komii siir yinisminkin mi yio siya siirin ina sibgu inokninkin. <sup>8</sup>Adi Komii siyaìrgin naingwokwonanae saiir bwamkibwamin. Mi ta hiriinan saiirsika, yipiki siir nomiiyau imiiram naingwokwonanae karamae nwowi mi yio tari Adi Komii siir bi ninokninkinkin. <sup>9</sup>Adi Komii siya krímir bidi yiisiimauuin hiniin, siya krímiram naingwokwonanaeikin. Mi siya siir yinism nwirkinwiruwan asi nikropkikin mi siya krímir whinkinsis haiginuwam nitkin mi ta hiriinan saiirsika krima wi wadie saika asi nwoyokiyokiikaeyami. <sup>10</sup>Mi naeyiuin naingwokwonanaeiyin siir bwamkibwamin yio si. Ta krima naingwokwonanaeya Adi Komii siiram saeya rani. Mi krímiramin bii siyar naingwokwonanaeikin mi siya siir yinism iirin ina yikropkiyin mi ta hiriinan saekisaeya airga Adi Komii siya krímir dimin biyie imiirin siirsiyar haiyoprimdiyiumiigikin.

<sup>11</sup>Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim, ti dimin taemin hiniinim yim krímir niisiimauugim hiniin Adi Komii siya krímiramar naingwokwonanaeikin mi nim krima wi irni nwirniyam mi aingwokwonanaeiyim. <sup>12</sup>Adi Komii siirin inkamki bi swoki kigmiminkin. Mi krima irni nwirniyam naingwokwonanae mi ti Adi Komiiyin ti krímir kwoinau kwirii idwokaiyin mi krima wi siiram

naingwokwonanaei mi krima wa ninokninkini siya ini krimiiramar naingwokwonannaei iskiyin.

<sup>13</sup>Krima ina ninokninkinim krima mi Adi Komii siya krima ini kwoin whiruwar nwowiskiyim. Dimusi rani, biiya siya siir naeyauin krimiir niki hauugikin mi siya ini krimiir tir nwokaiyin. <sup>14</sup>Nim krima Jisis siir bidi kigim mi krima ta yai aiir asi boinmimauuwi. Adi Komiiyin siir Adin siir yinismi iiirin siya nikropkikin iikam krimiir nanmaiwarkainam mi ta hiriinan saiirsika siya iikam whiekakim nu tiranim simiir asi whinkinsiis haiginiugin dimin biyieyim ti nuin siirim simiir kirie aiir kintiokiiyam. <sup>15</sup>Mi yipiki ha boini Jisis siya Adi Komii siir yinismiin mi ti inkamin siya mi Adi Komii siya sowa wi kwoin whiruwar nwoxi. <sup>16</sup>Adi Komii siya siyaairgin naingwokwonanae saiir bwamkibwamin mi nim krima ina ninokninkinim siya krimiiramin ina naingwokwonanaeyin. Mi ti iikamim yipiki iikam nhirmiyam naingwokwonanaeyim, yim sima wi Adi Komii saika kwoin whiruwar nwoyokiyokiakaeyami. <sup>17</sup>Adi Komii siya hiniina naingwowi, nim krima iikam imiiramin nhami nhami naingwokwonanaei rani. Mi krima hiriinan tiri mi ti dimin taeminim ti tarriinan krima tirim yim ini ti dimin taeminim biiya Krais siya tirim ini simiir hiriinan ywowim. Mi krimiirin wi Adi Komii siya whinkinsiis haiginiuwi hindara naingwokwonanae iskiyim. Mi mhoiyya iiya Adi Komii siya hidi iikam imiir mi nim krima wi nidid rani. <sup>18</sup>Mi yipiki hiniina ninokninkini Adi Komii siya siiram naingwokwonanaei mi siya wi nidid rani. Mi yipiki Adi Komii siurgisiiram naingwokwonanaei mi siya wi dimin taeminsi nidid rani. Inkamin dimusi nididi? Siya dimusi nidid rani, siirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkini ti dimin biyie biyieyim yipiki biiya siya tirim. Mi yipiki Adi Komii siirsi nididi mi yio taro Adi Komii siya mi iikam ima simiiramin sibgu naingwokwonanaei rani.

<sup>19</sup>Nim krima Adi Komii siya mi iikam ima simiiram naingwokwonanaei. Dimusi rani, siya biigibiiyin krimiiram naingwokwonanaekin. <sup>20</sup>Mi inkam nwirkil hiniina boini siya Adi Komii siiram naingwokwonanaekin mi siya siir nomiiyau inika pi io nwoxi mi yio ti inkamin pi niksaekin. Iikam krima Adi Komii siir bi swoki kigmiminkim. Mi yipiki siir nomiiyau iir kigi mi siiram naingwokwonanae karamae nwoxi mi siya Adi Komii siiramin wi paniina naingwokwonanae yipiki siya kig karamae nwoxi, ha? Mi inkamin siir nomiiyauin saika nomboboin ae karamae nwoxi mi yio wi Adi Komii siiram naingwokwonanaei rani. Niingaka. <sup>21</sup>Jisis Krais siir yaiya ya krimiir bidi hauuwa, krima saiir wakaeyoknam. Mi yipiki Adi Komii siiram naingwokwonanae mi siya iripi hiriinan siir nomiiyauin siiram warar timi aingwokwonanae. Iriig.

**Iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim  
dimin biyie biyie imiirin wi sima nikwowitzii**

**5** <sup>1</sup>Mi yipiki hiniina naingwo tibmii kiini Jisis siya Kraiskin, yipikin Adi Komii siya nikropkiyin mi yio ti inkamin Adi Komii krimiir

Wanin siir yinismkin. Mi yipiki Ad iiram naingwokwonanaei mi siya siir yinism iiiramin wara timi aingwokwonanae. <sup>2</sup> Mi krima Adi Komii siiram naingwokwonanaei mi siir yai aiir wakaeyokna api mi krima wi hainii ninokninkini nim krima siir yinism iiiramar naingwokwonanaeikim. <sup>3</sup> Mi Adi Komii siya naingwokwonanaeiya sair bwamkibwamin ya hiniingga krima ti dimin taemin whiekakim siya hauuwim krima tiram simiirar wakaeyokna iski. Mi ti diminim siya boinanim krima tiram, yim wi hikak krimiir nwowaina rani. Niingaka. <sup>4</sup> Mi siyuin ti iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim sima nwowiyin yio wi dig nwo rani, Adi Komii siir yinism imiir nikwowaishiyim, simiir kirieya ini ti simiir siyiu bibiyieyim simiir kou ywowa. Dimusi rani, nim krima Adi Komii siiram naingwo tibmii kiinikim mi krima wi digar nwovi ti siyuin ti iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim sima nwowiyin siir nikwowaishii iuguskiyim. <sup>5</sup> Mi wi dig nhinga nwovi ti siyiu hiriinanin ti iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwovi sima nwowiyin? Mi tiriiginim yipiki hiniina naingwo tibmii kiiniyim Jisis Krais siya Adi siir yinismkin, yim wi digar nwovi. Iriig.

**Adi Komii siya bidi sibgu anaakninkii  
haiginiugiyim Krais siir dimin taemnim**

<sup>6</sup> Yio Jisis Krais sasaargin ti inkam nwiruwan ti nu iiir niuunaiiniyin. Mi siya op ha baptaisin mi mhoiyya siya ina yaonamin paeyin hiiniya nriioninkin siir, siir nhie aeya naokiinaiiniyam. Mi iiya siya ti nu iiir niuunaiiniyin, siya minam niuunaiinikin siir nhie aeya mi siir op aeya sowar naokiinaiinisowim. Adi Komii siir naeyiuin siyaargin dimin taeminim simiir bwamkibwamin mi krimiirin siyar niisiimauugin hiniin Jisis siya Adi Komii siргisiir yinismkin. <sup>7</sup> Dimin whoimuwam sima simairgim krimiir niisiimauuyokiyamiyim hiniin. <sup>8</sup> Adi Komii siir naeyiu ieya mi op, ta opa Jonki si baptais haiginiwa Jisisni mi nhie aeya mi ta iiya biiya Jisis siya naonama mi siir nhieha naokiinaiiniyi sair ti swoki aingwokwnaki. Mi ti dimin whoimim yim dimin whiruwan siirrar niisiimauugin Jisis siya Adi Komii siir yinismkin. <sup>9</sup> Nim krima yaiyim inkamki boinim krimiir simiir wakaeyim mi krima ini simiirar wakaeyokna apim mi krima ti yaiyim Adi Komii siya boinmimauuim siir yinism iiir simiir wakae. Dimusi rani, siir yaiya ini iki inkami yaiyim simiir haibura. <sup>10</sup> Mi yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api mi siir kwoin pa ninokninkinkii ta Adi Komii siir yaiya ya kaimwowainga, ya saeya hiniina boinka, Jisis siya kariir yinismkin. Mi yipiki ti Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii kiin karamae nwovi mi ti yaiyim yipiki biiya Adi Komii siya boinim siir yinism iiir simiir wakae karamae nwovi mi yio ti hiriinan inkamin ti hiriinan boiniyin yio Adi Komii siir niksisaei. <sup>11</sup> Ti yaiyim yim Adi Komii siya boinkikim krimiir. Siya krimiirin bidiyar whinkinsiis haiginiuwin mi krima wi inigak

saikar nwoyokiyokiikaeyami. Siya krimiirin ta hiriinan saiarsi whinkinsiis haiginiugin ta siir yinism iir siya nikropkiya saiarsi. <sup>12</sup> Mi yipiki kwoin whiruwa Krais siiram nwowi, yio wi hiriayar nokwoyokiyokiikaeyami. Mi yipiki hiriinan tir karamae nwowi, yio wi niinga nwowi. Iriig.

**Krima hiniina ninokninkini krimiir iniggin wi omwaiyar  
hiriayar nwoki waiyayokiyokiikaeyamim**

<sup>13</sup> Ta yokwowa kara winkika dimusi rani, wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir yinism iir wakaeyokna apiyim kima dinokninkin hiniin, wim kima wi inigak hiriayar nwoyokiyokiikaeyami. <sup>14</sup> Ya dimusi rani, ti hiriinan siyuin krima wi diminam Adi Komii siir sriisi nidid rani. Nim krima ina ninokninkinim iiya krima Adi Komii siiram sriii diminam yipiki siir kwoin iir wakaeyokna apiyim siya krimiir yai imiirin wa wakaei. <sup>15</sup> Nim krima ina ninokninkinim iiya siya ti dimin taeminim krima sriigiyim siiram simiir wakaewiniyin mi krima pa ninokninkinkii krima simiirin wa haii.

<sup>16</sup> Mi yipiki siir nomiyyau iir kigi siya dimin biyeyin yipiki paeya nami omin siir nam karamae nwoyiwin siir tiri mi siya Adi Komii siiram sriii mi siirin wi siya whinkinsiis haiginiuwi mi ta hiriinan saiirsika siya wi inigak hiriayar nwoki sibgu oyokiyokiikaeyamim. Mi ti inkamin siya dimin whir tiri mi siya wi paeni omin siir nami. Mi yipiki ti hiriinan tiri, yio wi paeya nami omin siir nami. Adi Komii siramin ti hiniin inkamin dimin biyieki naokingugunankaiyin siiram kipi srii. <sup>17</sup> Dimin taemin kasa rani, yipiki iikam ima tirim Adi Komii siir yai imiir kikinwaimwaisiyyim mi dimin taemin biyie biyeyim sima tiriyyim yim wi Adi Komii siir tir tanio siya nwowam mi sima wi ta hiriinan saiarsi nam tanio paeni omin siirin.

<sup>18</sup> Nim krima ta saiirin ina ninokninkinim yipiki Adi Komii siir yinism nwowi siya wi dimin biyie hiriayar tiriyyokiyokiyam tanio. Mi ti hiriinan inkamin siirin Adi Komii siir yinism ieya kigriraowi mi ta hiriinan saiirsika Setan siya wi siir tirbu rani.

<sup>19</sup> Nim krima ina ninokninkinim nim krima Adi Komii siirgim mi ti iikam whiekakim ti nu iir nwowim, Setanin yio ini simiir kigriraowan inkam ywowin mi yim sima wi siir wakaeyokna api.

<sup>20</sup> Krima ina ninokninkinin Adi Komii siir yinism yio bidiyar yitin krimiir whinkinsiis haiginiuwam mi ta hiriinan saiirsika krima Adi Komii krimiir Wanin kiengkiiinin siir asi ninokninkini yaeya Adi Komii nwir karamaeka. Krima ini Adi Komii siir yinism Jisis Krais ini saika yamasuswin Adi Komii nwirkinwiruwan sasaargin mi siya ina nwowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginiuwi mi ta hiriinan saiirsika krima wi asi nwoyokiyokiikaeyami iinokiinokin.

<sup>21</sup> Ti kariir nomiyyauim kara naingwokwonanaeiyim, kima ti tidiyiuim kamkim sim nikrimtio kuuwiwin uruwai siyaowainan yipiki iikamkim sim hainaniyim simiirsiyin aru dwo. Iriig.